

GASTROENTEROLOGIA

Vastuuhenkilö: Professori Martti Färkkilä
KLL/Gastroenterologian yksikkö, Haartmaninkatu 4,
PL 340, 00029 HUS
Puh. (09) 471 72418, martti.farkkila@hus.fi

Tavoitteet

Gastroenterologien koulutuksen tulee täyttää European Union Medical Specialities Gastroenterology section/European Board of Gastroenterology (EUMS/EBG) antamien suositusten vähimmäis-vaatimukset helpottamaan Suomessa koulutetun gastroenterologin hakeutumista töihin EU-maissa. Saatuaan gastroenterologin pätevyyden Suomessa erikoistuva voi anoa EBG:ltä Eurodiplomia, joka myönnetään EBG:n suositusten mukaisen ja EBG:n hyväksymässä koulutuspaikassa koulutetulle gastroenterologille.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kättilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Yliopistosairaalassa tapahtuvaa koulutusta on oltava koko koulutuksesta vähintään 3 vuotta ja eriytyvästä koulutuksesta vähintään 1 v 6 kk. Muuten koulutus voi tapahtua yliopiston ja koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymissä sairaaloissa ja avoterveydenhuollon osalta terveyskeskuksessa, joiden kanssa solmitaan koulutus sopimus. Koulutukseen sisältyy sädeturvallisuuskoulutus (1 ov).

Potilastyö:

Erikoistuva osallistuu gastroenterologisen vuodeosaston ja/tai muiden gastroenterologisten vuodeosastopotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon sekä konsultaatiotoimintaan kouluttajan ohjauksessa. Gastroenterologisten poliklinikkapotilaiden tutkiminen ja hoitaminen tapahtuvat kouluttajan ohjauksessa. Potilastapaussessioit yhessä kirurgien, patologioiden ja radiologioiden ym. yhteistyökumppanien kanssa ovat osa koulutusta.

Korvaavaa koulutusta voidaan hyväksyä enintään yhteensä 6 kk.

Korvaava koulutus voi olla:

- kliinistä fysiologiaa, ellei funktiotutkimuksiin saa riittävää koulutusta omassa yksikössä
- kirurgista koulutusta akuuttihoitoyksikössä ja/tai toimenpide-endoskopiassa
- gastrointestinaalikanavan patologiaa
- gastrointestinaalikanavan syöpien hoitoon perehtymistä
- gastroenterologisten sairauksien kuvantamisdiagnostiikka
- alan tieteellistä tutkimustyötä

Korvaavaksi koulutukseksi voidaan hyväksyä myös koulutuksen vastuuhenkilön harkinnan mukaan ulkomailla saatu EBG:n hyväksymässä paikassa hankittu koulutus (trainee exchange EU-maissa).

Ohjaavina kouluttajina voivat toimia alan erikoislääkärit. Kouluttajia on oltava kussakin koulutuspaikassa vähintään kaksi ja yhtä kouluttajaa kohden voi olla enintään yksi erikoistuva.

Koulutusvirkaan valinnan suorittaa koulutuksen vastuuhenkilö. Erikoistuva ilmoittautuu ao. yliopiston opiskelijaksi. Erikoistuva sopii koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutusohjelmasta, josta laaditaan suunnitelma.

Toimipaikkakoulutus

Erikoistuva osallistuu koulutuspaikan järjestämiin sisäisiin meetingeihin vähintään kolme tuntia viikossa, josta kaksi tuntia käsittää osaksi tai kokonaan gastroenterologiaa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 70 tuntia + runkokoulutus 40 tuntia)
Koulutuksen tavoite on opettaa gastroenterologisten sairauksien keskeiset kysymykset niin, että koulutuksen jälkeen on valmius toimia vastuunalaisena gastroenterologian alan asiantuntijana ja kouluttajana erikoissairaanhoidossa. Tätä varten erikoistuvan on hankittava riittävät teoreettiset tiedot gastrointestinaalikanavan, haiman, sappiteiden ja maksan sairauksien etiologiasta, patogeneesista, kliinisestä kuvasta ja hoidosta sekä niiden diagnostiikkaan käytettävistä laboratorio- ja kuvantamismenetelmistä sekä perehdyttävä sairauksien hoitoon liittyviin eettisiin ja terveystaloudellisiin näkökohtiin.

Teoreettinen koulutus hankitaan kansallisissa ja kansainvälisissä alan kokouksissa. Erikoistuvan on osallistuttava vähintään yhteen kansalliseen kokoukseen/koulutusvuosi ja vähintään kahteen kansainväliseen kokoukseen/ koulutusaika, joista toisen voi korvata kansainvälisellä postgraduate kurssilla. Teoreettista koulutusta tulee olla yhteensä vähintään 70 tuntia, josta vähintään 60 tuntia on gastroenterologiaa.

Erikoistuvan on pidettävä koulutusaikanaan esitelmä joko kansallisessa tai kansainvälisessä gastroenterologian alan kokouksessa.

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikalta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät tapaamisista ohjaajien kanssa, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen kuuluva hallinnollinen koulutus. Koulutukseen kuuluvat myös kirjallisen esityksen opetus, harjoitus ja hyväksytyt suoritukset.

Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisalaille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä vähintään kaksi erikoisaloista lähiopetuspäivää (tai 4 iltapäivää) (yht. 10 op), itsenäisten kehittämistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittämistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--	-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus>.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Käytännön koulutuksen toteutumista seurataan "kalenteripuolivuosittain" ATK:lta ajettavien suoritteiden perusteella (erikoistuvan SV-no:lle tallennetut toimenpiteet). Mikäli toimenpiteet eivät kuulu ATK-tallennuksen piiriin, suorite kirjataan lokikirjaan. Ohjaava kouluttaja ja/tai koulutuksen vastuuhenkilö varmentavat lokikirjan merkinnät nimikirjoituksillaan. Lokikirjaan merkitään ja tallennetaan myös pidetyt esitelmät, tieteelliset työt ja meetingohjelmat sekä koulutustodistukset.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia ja hepatologia (Duodecim)
2. Sleisenger M.H. & Fordtran J.S. (Eds.): Gastrointestinal disease; pathophysiology, diagnosis, management (Saunders) tai Yamada T. (Ed.): Textbook of gastroenterology, Vol I-II (Lippincott)
3. Sherlock S. & Dooley J.: Diseases of liver and biliary system (Blackwell)
4. Tytgat G.N.J: Practice of therapeutic endoscopy (Saunders) tai Soehendra N. & Binmoeller K.F.: Therapeutic endoscopy; colour atlas of operative techniques for the gastrointestinal tract (Thieme)
5. Pikkarainen P., Karvonen A-L. & Kunnamo I. (toim): Endoskopiakäsikirja (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Gastroenterology
2. Endoscopy
3. Gut
4. Scandinavian Journal of Gastroenterology
5. Journal of Hepatology
6. Gastroenterology Clinics of North America
7. Inflammatory bowel disease

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2007-09

GASTROENTEROLOGIA

Vastuhenkilö: Dos. Martti Färkkilä
KLL/Gastroenterologian yksikkö, Haartmaninkatu 4,
PL 340, 00029 HUS
Puh. (09) 471 72418, martti.farkkila@hus.fi

Tavoitteet

Gastroenterologien koulutuksen tulee täyttää European Union Medical Specialities Gastroenterology section/European Board of Gastroenterology (EUMS/EBG) antamien suositusten vähimmäis-vaatimukset helpottamaan Suomessa koulutetun gastroenterologin hakeutumista töihin EU-maissa. Saatuaan gastroenterologin pätevyyden Suomessa erikoistuva voi anoa EBG:ltä Eurodiplomia, joka myönnetään EBG:n suositusten mukaisen ja EBG:n hyväksymässä koulutuspaikassa koulutetulle gastroenterologille.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Yliopistosairaalassa tapahtuvaa koulutusta on oltava koko koulutuksesta vähintään 3 vuotta ja eriytyvästä koulutuksesta vähintään 1 v 6 kk. Muuten koulutus voi tapahtua yliopiston ja koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymissä sairaaloissa ja avoterveydenhuollon osalta terveyskeskuksessa, joiden kanssa solmitaan koulutussojimus. Koulutukseen sisältyy sädeturvallisuuskoulutus (1 ov).

Potilastyö:

Erikoistuva osallistuu gastroenterologisen vuodeosaston ja/tai muiden gastroenterologisten vuodeosastopotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon sekä konsultaatiotoimintaan kouluttajan ohjauksessa. Gastroenterologisten poliklinikkapotilaiden tutkiminen ja hoitaminen tapahtuvat kouluttajan ohjauksessa. Potilastapausmeetingit yhdessä kirurgien, patologioiden ja radiologioiden ym. yhteistyökumppanien kanssa ovat osa koulutusta.

Korvaavaa koulutusta voidaan hyväksyä enintään yhteensä 6 kk.

Korvaava koulutus voi olla:

- a. kliinistä fysiologiaa, ellei funktiotutkimuksiin saa riittävää koulutusta omassa yksikössä
- b. kirurgista koulutusta akuuttihoitoyksikössä ja/tai toimenpide-endoskopiassa
- c. gastrointestinaalikanavan patologiaa
- d. gastrointestinaalikanavan syöpien hoitoon perehtymistä
- e. gastroenterologisten sairauksien kuvantamisdiagnoosiikka
- f. alan tieteellistä tutkimustyötä

Korvaavaksi koulutukseksi voidaan hyväksyä myös koulutuksen vastuuhenkilön harkinnan mukaan ulkomailla saatu EBG:n hyväksymässä paikassa hankittu koulutus (trainee exchange EU-maissa). Ohjaavina kouluttajina voivat toimia alan erikoislääkärit. Kouluttajia on oltava kussakin koulutuspaikassa vähintään kaksi ja yhtä kouluttajaa kohden voi olla enintään yksi erikoistuva. Koulutusvirkaan valinnan suorittaa koulutuksen vastuuhenkilö. Erikoistuva ilmoittautuu ao. yliopiston opiskelijaksi. Erikoistuva sopii koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutusohjelmasta, josta laaditaan suunnitelma.

Toimipaikkakoulutus

Erikoistuva osallistuu koulutuspaikan järjestämiin sisäisiin meetingeihin vähintään kolme tuntia viikossa, josta kaksi tuntia käsittää osaksi tai kokonaan gastroenterologiaa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 70 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Koulutuksen tavoite on opettaa gastroenterologisten sairauksien keskeiset kysymykset niin, että koulutuksen jälkeen on valmius toimia vastuunalaisena gastroenterologian alan asiantuntijana ja kouluttajana erikoissairaanhoidossa. Tätä varten erikoistuvan on hankittava riittävät teoreettiset tiedot gastrointestinaalikanavan, haiman, sappiteiden ja maksan sairauksien etiologiasta, patogeneesista, kliinisestä kuvasta ja hoidosta sekä niiden diagnostiikkaan käytettävistä laboratorio- ja kuvantamismenetelmistä sekä perehdyttävä sairauksien hoitoon liittyviin eettisiin ja terveystaloudellisiin näkökohtiin.

Teoreettinen koulutus hankitaan kansallisissa ja kansainvälisissä alan kokouksissa. Erikoistuvan on osallistuttava vähintään yhteen kansalliseen kokoukseen/koulutusvuosi ja vähintään kahteen kansainväliseen kokoukseen/ koulutusaika, joista toisen voi korvata kansainvälisellä postgraduate kurssilla. Teoreettista koulutusta tulee olla yhteensä vähintään 70 tuntia, josta vähintään 60 tuntia on gastroenterologiaa.

Erikoistuvan on pidettävä koulutusaikanaan esitelmä joko kansallisessa tai kansainvälisessä gastroenterologian alan kokouksessa. Koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisalaille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Käytännön koulutuksen toteutumista seurataan ”kalenteripuolivuositain” ATK:lta ajettavien suoritteiden perusteella (erikoistuvan SV-no:lle tallennetut toimenpiteet). Mikäli toimenpiteet eivät kuulu ATK-

tallennuksen piiriin, suorite kirjataan lokikirjaan. Ohjaava kouluttaja ja/tai koulutuksen vastuhenkilö varmentavat lokikirjan merkinnät nimikirjoituksillaan. Lokikirjaan merkitään ja tallennetaan myös pidetyt esitelmät, tieteelliset työt ja meetingohjelmat sekä koulutustodistukset.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia ja hepatologia (Duodecim)

2. Sleisenger M.H. & Fordtran J.S. (Eds.): Gastrointestinal disease; pathophysiology, diagnosis, management (Saunders)

tai

Bouchier, Allan, Hodgson & Keighley (Eds.): Textbook of gastroenterology (Bailliere Tindall)

tai

Yamada T. (Ed.): Textbook of gastroenterology, Vol I-II (Lippincott)

3. Sherlock S. & Dooley J.: Diseases of liver and biliary system (Blackwell)

tai

McIntyre N. et al. (Eds.): Oxford textbook of clinical hepatology (Oxford Univ Press)

4. Tytgat G.N.J: Practice of therapeutic endoscopy (Saunders)

tai

Soehendra N. & Binmoeller K.F.: Therapeutic endoscopy; colour atlas of operative techniques for the gastrointestinal tract (Thieme)

5. Pikkarainen P., Karvonen A-L. & Kunnamo I. (toim): Endoskopiakäsikirja (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Gastroenterology

2. Endoscopy

3. Gut

4. Scandinavian Journal of Gastroenterology

5. Journal of Hepatology

6. Gastroenterology Clinics of North America

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2005-07

GASTROENTEROLOGIA

Vastuhenkilö: Dos. Martti Färkkilä

KLL/Gastroenterologian yksikkö, Haartmaninkatu 4,

PL 340, 00029 HUS

Puh. (09) 471 72418, martti.farkkila@hus.fi

Tavoitteet

Gastroenterologien koulutuksen tulee täyttää European Union Medical Specialities Gastroenterology section/European Board of Gastroenterology (EUMS/EBG) antamien suositusten vähimmäis-vaatimukset helpottamaan Suomessa koulutetun gastroenterologin hakeutumista töihin EU-maissa. Saatuaan gastroenterologin pätevyyden Suomessa erikoistuva voi anoa EBG:ltä Eurodiplomia, joka myönnetään EBG:n suositusten mukaisen ja EBG:n hyväksymässä koulutuspaikassa koulutetulle gastroenterologille.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin,

Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Yliopistosairaalassa tapahtuvaa koulutusta on oltava koko koulutuksesta vähintään 3 vuotta ja eriytyvästä koulutuksesta vähintään 1 v 6 kk. Muuten koulutus voi tapahtua yliopiston ja koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymissä sairaaloissa ja avoterveydenhuollon osalta terveyskeskuksessa, joiden kanssa solmitaan koulutussopimus. Koulutukseen sisältyy sädeturvallisuuskoulutus (1 ov).

Potilastyö:

Erikoistuva osallistuu gastroenterologisen vuodeosaston ja/tai muiden gastroenterologisten vuodeosastopotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon sekä konsultaatiotoimintaan kouluttajan ohjauksessa. Gastroenterologisten poliklinikkapotilaiden tutkiminen ja hoitaminen tapahtuvat kouluttajan ohjauksessa. Potilastapausmeetingit yhdessä kirurgien, patologioiden ja radiologioiden ym. yhteistyökumppanien kanssa ovat osa koulutusta.

Korvaavaa koulutusta voidaan hyväksyä enintään yhteensä 6 kk.

Korvaava koulutus voi olla:

- a. kliinistä fysiologiaa, ellei funktiotutkimuksiin saa riittävää koulutusta omassa yksikössä
- b. kirurgista koulutusta akuuttihoitoyksikössä ja/tai toimenpide-endoskopiassa
- c. gastrointestinaalikanavan patologiaa
- d. gastrointestinaalikanavan syöpien hoitoon perehtymistä
- e. gastroenterologisten sairauksien kuvantamisdiagnostiikka
- f. alan tieteellistä tutkimustyötä

Korvaavaksi koulutukseksi voidaan hyväksyä myös koulutuksen vastuuhenkilön harkinnan mukaan ulkomailla saatu EBG:n hyväksymässä paikassa hankittu koulutus (trainee exchange EU-maissa). Ohjaavina kouluttajina voivat toimia alan erikoislääkärit. Kouluttajia on oltava kussakin koulutuspaikassa vähintään kaksi ja yhtä kouluttajaa kohden voi olla enintään yksi erikoistuva. Koulutusvirkaan valinnan suorittaa koulutuksen vastuuhenkilö. Erikoistuva ilmoittautuu ao. yliopiston opiskelijaksi. Erikoistuva sopii koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutusohjelmasta, josta laaditaan suunnitelma.

Toimipaikkakoulutus

Erikoistuva osallistuu koulutuspaikan järjestämiin sisäisiin meetingeihin vähintään kolme tuntia viikossa, josta kaksi tuntia käsittää osaksi tai kokonaan gastroenterologiaa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (eriytyvä koulutus 70 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Koulutuksen tavoite on opettaa gastroenterologisten sairauksien keskeiset kysymykset niin, että koulutuksen jälkeen on valmius toimia vastuunalaisena gastroenterologian alan asiantuntijana ja kouluttajana erikoissairaanhoidossa. Tätä varten erikoistuvan on hankittava riittävät teoreettiset tiedot gastrointestinaalikanavan, häiman, sappiteiden ja maksan sairauksien etiologiasta, patogeneesistä, kliinisestä kuvasta ja hoidosta sekä niiden diagnostiikkaan käytettävistä laboratorio- ja kuvantamismenetelmistä sekä perehdyttävä sairauksien hoitoon liittyviin eettisiin ja terveystaloudellisiin näkökohtiin.

Teoreettinen koulutus hankitaan kansallisissa ja kansainvälisissä alan kokouksissa. Erikoistuvan on osallistuttava vähintään yhteen kansalliseen kokoukseen/koulutusvuosi ja vähintään kahteen kansainväliseen kokoukseen/ koulutusaika, joista toisen voi korvata kansainvälisellä postgraduate kurssilla. Teoreettista koulutusta tulee olla yhteensä vähintään 70 tuntia, josta vähintään 60 tuntia on gastroenterologiaa.

Erikoistuvan on pidettävä koulutusaikanaan esitelmä joko kansallisessa tai kansainvälisessä gastroenterologian alan kokouksessa. Koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisaloille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Käytännön koulutuksen toteutumista seurataan ”kalenteripuolivuosittain” ATK:lta ajettavien suoritteiden perusteella (erikoistuvan SV-no:lle tallennetut toimenpiteet). Mikäli toimenpiteet eivät kuulu ATK-tallennuksen piiriin, suoritte kirjataan lokikirjaan. Ohjaava kouluttaja ja/tai koulutuksen vastuuhenkilö varmentavat lokikirjan merkinnät nimikirjoituksillaan. Lokikirjaan merkitään ja tallennetaan myös pidetyt esitelmät, tieteelliset työt ja meetingohjelmat sekä koulutustodistukset.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.):

Gastroenterologia (Duodecim)

2. Sleisenger M.H. & Fordtran J.S. (Eds.): Gastrointestinal disease; pathophysiology, diagnosis, management (Saunders)

tai

Bouchier, Allan, Hodgson & Keighley (Eds.): Textbook of gastroenterology (Bailliere Tindall)

tai

Yamada T. (Ed.): Textbook of gastroenterology, Vol I-II (Lippincott)

3. Sherlock S. & Dooley J.: Diseases of liver and biliary system (Blackwell)

tai

McIntyre N. et al. (Eds.): Oxford textbook of clinical hepatology (Oxford Univ Press)

4. Cotton P.B. & Williams C.B. (Eds.): Practical gastrointestinal endoscopy (Blackwell)

5. Pikkarainen P., Karvonen A-L. & Kunnamo I. (toim): Endoskopiakäsikirja (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Gastroenterology

2. Endoscopy

3. Gut

4. Scandinavian Journal of Gastroenterology

5. Journal of Hepatology

6. American Journal of Gastroenterology

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2003-05

GASTROENTEROLOGIA

Vastuuhenkilö: Dos. Martti Färkkilä

KLL/Gastroenterologian yksikkö, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

Puh. 471 72418, martti.farkkila@hus.fi

Tavoitteet

Gastroenterologien koulutuksen tulee täyttää European Union Medical Specialities Gastroenterology section/European Board of Gastroenterology (EUMS/EBG) antamien suositusten vähimmäis-vaatimukset helpottamaan Suomessa koulutetun gastroenterologin hakeutumista töihin EU-maissa. Saatuaan gastroenterologin pätevyyden Suomessa erikoistuva voi anoa EBG:ltä Eurodiplomia, joka myönnetään EBG:n suositusten mukaisen ja EBG:n hyväksymässä koulutuspaikassa koulutetulle gastroenterologille.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. sisätautien alojen runkokoulutus s. 142.

Eriytyvä koulutus

Yliopistosairaalassa tapahtuvaa koulutusta on oltava koko koulutuksesta vähintään 3 vuotta ja eriytyvästä koulutuksesta vähintään 2 vuotta. Muuten koulutus voi tapahtua yliopiston ja koulutuksen vastuuhenkilön hyväksymissä sairaaloissa ja avoterveydenhuollon osalta terveyskeskuksessa, joiden kanssa solmitaan koulutussopimus. Koulutukseen sisältyy sädeturvallisuuskoulutus (1 ov).

Potilastyö:

Erikoistuva osallistuu gastroenterologisen vuodeosaston ja/tai muiden gastroenterologisten vuodeosastopotilaiden tutkimuksiin ja hoitoon sekä konsultaatiotoimintaan kouluttajan ohjauksessa. Gastroenterologisten poliklinikkapotilaiden tutkiminen ja hoitaminen tapahtuvat kouluttajan ohjauksessa. Potilastapausmeetingit yhdessä kirurgien, patologioiden ja radiologisten ym. yhteistyökumppanien kanssa ovat osa koulutusta.

Korvaavaa koulutusta voidaan hyväksyä enintään yhteensä kuusi kuukautta.

Korvaava koulutus voi olla:

- a. kliinistä fysiologiaa, ellei funktiotutkimuksiin saa riittävää koulutusta omassa yksikössä
- b. kirurgista koulutusta akuuttihoitoyksikössä ja/tai toimenpide-endoskopiassa
- c. gastrointestinaalikanavan patologiaa
- d. gastrointestinaalikanavan syöpien hoitoon perehtymistä
- e. gastroenterologisten sairauksien sädediagnostiikka
- f. alan tieteellistä tutkimustyötä

Korvaavaksi koulutukseksi voidaan hyväksyä myös koulutuksen vastuuhenkilön

harkinnan mukaan ulkomailla saatu EBG:n hyväksymässä paikassa hankittu koulutus (trainee exchange EU-maissa).

Ohjaavina kouluttajina voivat toimia alan erikoislääkärit. Kouluttajia on oltava kussakin koulutuspaikassa vähintään kaksi ja yhtä kouluttajaa kohden voi olla enintään yksi erikoistuva. Eriytyvän koulutuksen osalta koulutuspaikan ja kouluttajien tulee olla EBG:n hyväksymiä. Koulutusvirkaan hakeutumismahdollisuus on oltava vapaaseen kilpailuun ja tasa-arvoisuuteen perustuva. Valinnan suorittaa koulutuksen vastuuhenkilö. Erikoistuva ilmoittautuu ao. yliopiston opiskelijaksi. Erikoistuva sopii koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutusohjelmasta, josta laaditaan suunnitelma.

Toimipaikkakoulutus

Erikoistuva osallistuu koulutuspaikan järjestämiin sisäisiin meetingeihin vähintään kolme tuntia viikossa, josta kaksi tuntia käsittää osaksi tai kokonaan gastroenterologiaa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (70 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Koulutuksen tavoite on opettaa gastroenterologisten sairauksien keskeiset kysymykset niin, että koulutuksen jälkeen on valmius toimia vastuunalaisena gastroenterologian alan asiantuntijana ja kouluttajana erikoissairaanhoidossa. Tätä varten erikoistuvan on hankittava riittävät teoreettiset tiedot gastrointestinaalikanavan, haiman, sappiteiden ja maksan sairauksien etiologiasta, patogeneesista, kliinisestä kuvasta ja hoidosta sekä niiden diagnostiikkaan käytettävistä laboratorio- ja kuvantamismenetelmistä sekä perehdyttävä sairauksien hoitoon liittyviin eettisiin ja terveystaloudellisiin näkökohtiin.

Teoreettinen koulutus hankitaan kansallisissa ja kansainvälisissä alan kokouksissa. Erikoistuvan on osallistuttava vähintään yhteen kansalliseen kokoukseen/koulutusvuosi ja vähintään kahteen kansainväliseen kokoukseen/ koulutusaika, joista toisen voi korvata kansainvälisellä postgraduate kurssilla. Teoreettista koulutusta tulee olla yhteensä vähintään 70 tuntia, josta vähintään 60 tuntia on gastroenterologiaa.

Erikoistuvan on pidettävä koulutusaikanaan esitelmä joko kansallisessa tai kansainvälisessä gastroenterologian alan kokouksessa. Koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisaloille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Käytännön koulutuksen toteutumista seurataan ”kalenteripuolivuosittain” ATK:lta ajettavien suoritteiden perusteella (erikoistuvan SV-no:lle tallennetut toimenpiteet). Mikäli toimenpiteet eivät kuulu ATK-tallennuksen piiriin, suorite kirjataan lokikirjaan. Ohjaava kouluttaja ja/tai koulutuksen vastuuhenkilö varmentavat lokikirjan merkinnät nimikirjoituksillaan. Lokikirjaan merkitään/tallennetaan myös pidetyt esitelmät, tieteelliset työt ja meetingohjelmat sekä koulutustodistukset.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia (Duodecim)
2. Sleisenger M.H. & Fordtran J.S. (Eds.): Gastrointestinal disease; pathophysiology, diagnosis, management (Saunders)
tai
Bouchier, Allan, Hodgson & Keighley (Eds.): Textbook of gastroenterology (Bailliere Tindall)
tai
Yamada T. (Ed.): Textbook of gastroenterology, Vol. I-II (Lippincott)
3. Sherlock S. & Dooley J.: Diseases of liver and biliary system (Blackwell)
tai
McIntyre N. et al. (Eds.): Oxford textbook of clinical hepatology (Oxford Univ Press)
4. Cotton P.B. & Williams C.B. (Eds.): Practical gastrointestinal endoscopy (Blackwell)
5. Pikkarainen P., Karvonen A-L. & Kunnamo I. (toim.): Endoskopiakäsikirja (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Gastroenterology
2. Endoscopy
3. Gut
4. Scandinavian Journal of Gastroenterology
5. Journal of Hepatology
6. American Journal of Gastroenterology

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2001-03

GASTROENTEROLOGIAN KOULUTUSOHJELMA 2001-2003

Vastuhenkilö: Dos. Martti Färkkilä

KLL/Gastroenterologian yksikkö, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

Puh. 471 72418, martti.farkkila@hus.fi

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Gastroenterologian koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Siihen sisältyy 6 kuukautta terveystieteiden palvelua ja 2 vuotta 6 kuukautta runkokoulutusta (katso sisätautien alojen runkokoulutus s. 135). Eriytyvän koulutuksen pituus on 3 vuotta.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

harkinnan mukaan ulkomailla saatu EBG:n hyväksymässä paikassa hankittu koulutus (trainee exchange EU-maissa).

Ohjaavina kouluttajina voivat toimia alan erikoislääkärit. Kouluttajia on oltava kussakin koulutuspaikassa vähintään kaksi ja yhtä kouluttajaa kohden voi olla enintään yksi erikoistuva. Erityvän koulutuksen osalta koulutuspaikan ja kouluttajien tulee olla EBG:n hyväksymiä. Koulutusvirkaan hakeutumismahdollisuus on oltava vapaaseen kilpailuun ja tasa-arvoisuuteen perustuva. Valinnan suorittaa koulutuksen vastuuhenkilö. Erikoistuva ilmoittautuu ao. yliopiston opiskelijaksi. Erikoistuva sopii koulutuksen vastuuhenkilön kanssa koulutusohjelmasta, josta laaditaan suunnitelma.

HYKS:n kouluttajat:

dos. Martti Färkkilä, LKT Hannu Nuutinen, LKT Urpo Nieminen, LT Perttu Arkkila

Koulutussairaalat: ks. <http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia + runkokoulutus 40 tuntia)

Koulutuksen tavoite on opettaa gastroenterologisten sairauksien keskeiset kysymykset niin, että koulutuksen jälkeen on valmius toimia vastuunalaisena gastroenterologian alan asiantuntijana ja kouluttajana erikoissairaanhoidossa. Tätä varten erikoistuvan on hankittava riittävät teoreettiset tiedot gastrointestinaalikanavan, haiman, sappiteiden ja maksan sairauksien etiologiasta, patogeneesista, kliinisestä kuvasta ja hoidosta sekä niiden diagnostiikkaan käytettävistä laboratorio- ja kuvantamismenetelmistä sekä perehdyttävä sairauksien hoitoon liittyviin eettisiin ja terveystaloudellisiin näkökohtiin.

Teorettinen koulutus hankitaan kansallisissa ja kansainvälisissä alan kokouksissa. Erikoistuvan on osallistuttava vähintään yhteen kansalliseen kokoukseen / koulutusvuosi ja vähintään kahteen kansainväliseen kokoukseen / koulutusaika, joista toisen voi korvata kansainvälisellä postgraduate kurssilla. Teoreettista koulutusta tulee olla yhteensä vähintään 80 tuntia, josta vähintään 60 tuntia on gastroenterologiaa.

Erikoistuvan on pidettävä koulutusaikanaan vähintään kaksi esitelmää joko kansallisessa tai kansainvälisessä gastroenterologian alan kokouksessa. Erikoistuvan on julkaistava vähintään kaksi alan tutkimusta, joissa hänellä on merkittävä osuus. Tutkimuksen tulee olla julkaistu "Current contents" listalla olevassa tai muussa arviointimenettelyä (peer review) käyttävässä lehdessä. Lisäksi erikoistuva osallistuu koulutuspaikan järjestämiin sisäisiin meetingeihin vähintään kolme tuntia viikossa, josta kaksi tuntia käsittää osaksi tai kokonaan gastroenterologiaa.

Koulutukseen tulee sisältyä 20 tuntia kaikille erikoisaloille kuuluvaa johtamis- ja hallinnon koulutusta, josta 10 tuntia suositellaan tehtäväksi runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Erikoistuva pitää lokikirjaa (kansiota) koulutuksestaan. Käytännön koulutuksen toteutumista seurataan "kalenteripuolivuosittain" ATK:lta ajettavien suoritteiden perusteella (erikoistuvan SV-no:lle tallennetut toimenpiteet). Mikäli toimenpiteet eivät kuulu ATK-tallenuksen piiriin, suorite kirjataan lokikirjaan. Ohjaava kouluttaja ja/tai koulutuksen vastuuhenkilö varmentavat lokikirjan merkinnät nimikirjoituksillaan. Lokikirjaan merkitään/tallennetaan myös pidetyt esitelmät, tieteelliset työt ja meetingohjelmat sekä koulutustodistukset.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.):

Gastroenterologia (Duodecim)

2. Sleisenger M.H. & Fordtran J.S. (Eds.): Gastrointestinal disease; pathophysiology, diagnosis, management (Saunders)

tai

Bouchier, Allan, Hodgson & Keighley (Eds.): Textbook of gastroenterology (Bailliere Tindall)

tai

Yamada T. (Ed.): Textbook of gastroenterology, Vol I-II (Lippincott)

3. Sherlock S. & Dooley J.: Diseases of liver and biliary system (Blackwell)

tai

McIntyre N. et al. (Eds.): Oxford textbook of clinical hepatology (Oxford Univ Press)

4. Cotton P.B. & Williams C.B. (Eds.): Practical gastrointestinal endoscopy (Blackwell)

5. Maratka Z. (Ed.): Terminology, definitions and diagnostic criteria in digestive endoscopy (Normed Verlag)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Gastroenterology

2. Endoscopy

3. Gut

4. Scandinavian Journal of Gastroenterology

5. Hepatology

6. American Journal of Gastroenterology

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin